

Uchwała podjęta na zgromadzeniu SO w Krakowie dnia 26.02.2017 r.

1. Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Okręgu Krakowskiego wyraża podziękowanie sędziemu Sądu Okręgowego w Krakowie Waldemarowi Żurkowi za pełnioną od wielu lat służbę na stanowiskach rzecznika Sądu Okręgowego w Krakowie, a także członka, a zarazem rzecznika Krajowej Rady Sądownictwa. Sędzia Waldemar Żurek w sposób konsekwentny i zarazem profesjonalny bronił niezależności sądów i niezawisłości sędziów, co - w czasie, kiedy władza wykonawcza i ustawodawcza, naruszając zasady wynikające z Konstytucji RP, podjęła szereg działań w celu podporządkowania wymiaru sprawiedliwości czynnikowi politycznemu - było działaniem wyjątkowo trudnym i wymagającym odwagi. Cytując Kapitułę Nagrody Złote Paragrafy przyznanej sędziemu Waldemarowi Żurkowi w 2016 roku był on „*zawsze tam, gdzie trzeba bronić podwalin demokratycznego państwa prawnego*”. Pełna poświęcenia i zaangażowania postawa sędziego Waldemara Żurka sprawiła, że stał się „*twarzą polskiego sądownictwa*”, zasługując na wyrazy najwyższego szacunku i uznania.

2. Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Okręgu Krakowskiego zwraca uwagę na fakt, że wobec sędziego Waldemara Żurka podporządkowane czynnikowi politycznemu organy ścigania od około 2 lat, a w ostatnim czasie również nowopowołany Prezes sądu podjęły działania o charakterze represyjnym przejawiające się m.in. w:

- pięciokrotnym przesłuchiwaniami przez prokuraturę i Centralne Biuro Antykorupcyjne w trakcie bezpodstawnego, a trwającego już faktycznie blisko półtora roku, postępowania dotyczącego kontroli oświadczenia majątkowego, przy czym wbrew przepisom postępowanie to przez 6 miesięcy toczyło się bez jego formalnego wszczęcia i poinformowania go o tym fakcie,
- bezprawnym wtargnięciu funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego do strefy zamkniętej siedziby konstytucyjnego organu RP, jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, w celu doręczenia wezwania, które można było również doręczyć za pośrednictwem poczty,
- mającym charakter nękania przesłuchaniu ponad 70-letnich rodziców sędziego Waldemara Żurka,

- bezpodstawnym nachodzeniu przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego niektórych sąsiadów sędziego Waldemara Żurka, czy osoby która rozlicza mu podatki,
- skierowanej przeciwko sędziemu Waldemarowi Żurkowi kampanii oszczerczych pomówień w mediach publicznych, której następstwem jest skierowana wobec niego fala wystąpień o charakterze mowy nienawiści w postaci licznych połączeń telefonicznych i SMS-owych, w tym również zawierających groźby,
- nieuzasadnionej kontroli sytuacji majątkowej będącej obecnie w szóstym miesiącu ciąży żony sędziego Waldemara Żurka,
- kontroli spraw prowadzonych przez sędziego Waldemara Żurka zarządzanej przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie anonimowego doniesienia,
- mającym charakter szykany odwołaniu sędziego Waldemara Żurka, z funkcji rzecznika prasowego sądu, pomimo braku wymaganej opinii Kolegium sądu, a następnie szykanowanie jednej z osób, które sprzeciwiły się tego rodzaju procederowi – Sędzi Ewy Ługowskiej, która została odwołana z funkcji Prezesa Sądu Rejonowego w Wieliczce,
- próbach nakłaniania osób współpracujących z sędzią Waldemarem Żurkiem do składania negatywnych opinii na temat jego pracy.

Biorąc pod uwagę moment i kontekst podejmowania opisanych wyżej działań wobec sędziego Waldemara Żurka w pełni uzasadniony jest wniosek, że mają one na celu wywarcie na niego presji i zastraszenie go w związku z jego aktywnością w zakresie obrony niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Działania te, które zgodnie oceniamy jako bezpodstawne i bezprawne, przywodzą na myśl skojarzenia z prześladowaniami przeciwników politycznych władzy w czasach PRL. Opisane działania przypominają systemy kontroli obywateli i jednostkowych represji stosowane przez służby specjalne w systemach autorytarnych, które w przeszłości doprowadziły do wielu przypadków łamania praw człowieka. Zgromadzenie zdecydowanie potępia tego typu działania podejmowane wobec sędziego, a zarazem członka i rzecznika konstytucyjnego organu RP, jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa.

3. Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Okręgu Krakowskiego stanowczo potępia praktykę wszczynania postępowań karnych i dyscyplinarnych wobec

sędziów, w sytuacjach, gdy wydawali oni decyzje nie uwzględniające wniosków prokuratury, względnie kiedy ich decyzje mogą być oceniane jako politycznie niepoprawne. Decyzje zapadające w trakcie postępowań sądowych podlegają zaskarżeniu w normalnym toku instancji i jedynie taka jest właściwa droga ich weryfikacji. Bezprecedensowa praktyka wszczynania na tle takich decyzji postępowań karnych, czy dyscyplinarnych stanowi jawną próbę zastraszenia sędziów i zmuszenia ich do uległości wobec władzy wykonawczej i prokuratury, która po połączeniu w 2016 roku stanowisk Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego została upolityczniona.

Przykładami tego rodzaju bezpodstawnych postępowań jest sprawa karna dotycząca Pani Sędzi Agnieszki Poświaty i Pani Sędzi Małgorzaty Czerwińskiej, które pełniąc funkcje przewodniczących wydziałów w szczecińskich sądach przydzieliły do rozpoznania wnioski prokuratury o zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec byłych członków zarządu zakładów chemicznych „Police”, a w których to sprawach sądy obydwu instancji nie znalazły podstaw dla zastosowania środków zapobiegawczych.

Kolejną tego rodzaju sprawą jest prowadzona przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Śródmieścia przez Panią Sędzią Agnieszkę Pilarczyk sprawa dotycząca błędu medycznego, który miał doprowadzić do śmierci ojca obecnego Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego Zbigniewa Ziobry. Przedmiot i moment wszczęcia tego postępowania bezpośrednio przed wydaniem wyroku w sprawie jednoznacznie wskazuje, że jest ono skierowane przeciwko sędzi Agnieszce Pilarczyk i miało na celu jej zastraszenie.

Z kolei w sprawie która toczy się przed Sądem Rejonowym w Suwałkach bezpodstawnie wszczęto postępowanie dyscyplinarne wobec sędziego Dominika Czeszkiewicza. Z kontekstu sprawy wynika, że działania wskazanego przez Ministra Sprawiedliwości prezesa sądu Józefa Sowuła mają podtekst polityczny i są formą odwetu za wcześniejsze orzeczenie sędziego Dominika Czeszkiewicza w innej sprawie, które zostało negatywnie odebrane w kręgach władzy wykonawczej.

Wszystkie opisane wyżej działania powinny zostać upublicznione, aby społeczeństwo było świadome, że rzeczywistymi intencjami władzy wykonawczej jest zastraszenie sędziów w celu skłonienia ich do uległości.

Jednocześnie wzywamy Koleżanki i Kolegów Sędziów, aby niezawisłość sędziowska nadal była, bez względu na konsekwencje, podstawowym wyznacznikiem w ich służbie obywatelom.

4. Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Okręgu Krakowskiego podtrzymuje stanowisko zajęte wcześniej przez zebranie sędziów okręgu krakowskiego z dnia 4 grudnia 2017 r., zgodnie z którym podjęte przez władzę wykonawczą i ustawodawczą działania wobec wymiaru sprawiedliwości prowadzą do jego destabilizacji, a przede wszystkim do odebrania mu niezależności, zmierzając w stronę podporządkowania go czynnikowi politycznemu. Przyjęte ustawy o Sądzie Najwyższym, Krajowej Radzie Sądownictwa oraz o Ustroju Sądów Powszechnych oznaczają wyjście Polski z kręgu zachodniej kultury prawnej, gdyż są równoznaczne ze złamaniem podstawowych standardów ochrony prawnej obywateli, w postaci prawa do rzetelnego procesu przed niezawisłym i bezstronnym sądem, wynikających z art. 10 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej. W ten sposób został dokonany wielki krok w stronę powrotu do czasów PRL, poprzez przejście z systemu opartego na zasadzie trójpodziału władzy do systemu monowładzy, w którym autorytet ośrodka decyzyjnego jest budowany na strachu obywateli pozbawionych realnej ochrony prawnej.

W wyrażonym wyżej przekonaniu utwierdza nas skład kandydatów do nowopowołanej, w oparciu o niekonstytucyjne przepisy, Krajowej Rady Sądownictwa. Ujawniona przez media ilość personalnych i osobistych powiązań tych kandydatów z Ministerstwem Sprawiedliwości jest tak duża, że mający powstać organ będzie kolejnym organem władzy wykonawczej. Biorąc pod uwagę, że nowa Krajowa Rada Sądownictwa będzie decydowała o wyborze sędziów, w tym również członków Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, a Minister Sprawiedliwości w drodze arbitralnych decyzji odwołuje i powołuje prezesów sądów, sądy będą bezpośrednio uzależnione od władzy wykonawczej, a gwarancje niezawisłości sędziowskiej będą iluzoryczne.

Należy też podkreślić, że w oparciu o przepisy międzyczasowe do ustawy o ustroju sądów powszechnych Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny w ciągu ostatnich 6 miesięcy, posługując się częstokroć nieprawdziwymi, bądź zmanipulowanymi danymi dotyczącymi wyników statystycznych pracy sądów, odwołał 149 prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych różnych szczebli. Na zwolnione w ten sposób stanowiska zostały częstokroć powołane osoby nie posiadające doświadczenia w zarządzaniu sądami, a nawet karane dyscyplinarnie.

Jedynym kryterium ich powołania była lojalność wobec ministra sprawiedliwości, co stanowi kolejny element upolitycznienia sądownictwa.

W świetle przepisów ustaw o Sądzie Najwyższym i o Ustroju Sądów Powszechnych, które wkrótce wejdą w życie, postępowania dyscyplinarne przeciwko sędziom, oraz przedstawicielom innych korporacji prawniczych (prokuratorzy, adwokaci, radcowie prawni, notariusze) w sądach dyscyplinarnych pierwszej instancji i w przyszłej Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, będą się toczyły w sposób upolityczniony, a zarazem naruszający prawo do obrony, czego przejawami będzie m.in.:

- wybór sędziów do Izby Dyscyplinarnej SN przez upolitycznioną Krajową Radę Sądownictwa, a ławników tej Izby przez organ stricte polityczny, jakim jest wyższa izba parlamentu,
- przyznaniu sędziom-członkom Izby Dyscyplinarnej SN nieuzasadnionego szczególnym nakładem pracy bardzo wysokiego, 40-procentowego dodatku do wynagrodzenia o charakterze jawnie korupcyjnym, który w środowisku sędziowskim już zyskał miano „judaszowych srebrników” (art. 48 par. 7 ust. o SN),
- możliwość uchylenia immunitetu sędziowskiego w ramach przyspieszonego, 24-godzinnego trybu postępowania (art. 55 par. 2 ust. o SN, art. 106 zd. par. 6 a u.s.p.),
- możliwość rozpoznania sprawy dyscyplinarnej nawet w razie usprawiedliwionej nieobecności sędziego i jego obrońcy (art. 115 „a” par. 3 u.s.p.),
- przyznanie bardzo szerokich uprawnień w ramach postępowań dyscyplinarnych przedstawicielom władzy wykonawczej, tj. Ministrowi Sprawiedliwości i Prezydentowi, w tym możliwości wniesienia przez Ministra Sprawiedliwości wiążącego sprzeciwu od decyzji rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego (art. 114 par. 9 u.s.p.),
- możliwość stosowania w postępowaniach dyscyplinarnych przeciwko sędziom dowodów zdobytych bez kontroli sądowej, z naruszeniem przepisów prawa, w tym uzyskanych w wyniku stosowania kontroli operacyjnej rozmów telefonicznych (art. 115 „c” u.s.p.).

W rezultacie opisanych rozwiązań zostanie wprowadzony w znacznym stopniu inkwizycyjny model postępowania dyscyplinarnego przeciwko sędziom i przedstawicielom innych zawodów prawniczych, który postępowania te

upolityczni, a zarazem ograniczy prawa procesowe obwinionych w taki sposób, że ich pozycja będzie wyraźnie gorsza, niż pozycja oskarżonych w postępowaniach karnych.

Jeżeli dodać do tego dokonane ustawą z 2016 r. upolitycznienie prokuratury uzyskujemy obraz „ciągu technologicznego” umożliwiającego represjonowanie niewygodnych dla władzy ustawodawczej i wykonawczej sędziów, przy użyciu postępowań dyscyplinarnych i karnych. O tym, że obawa zastosowania represji wobec „niewygodnych” sędziów nie jest bezpodstawna świadczą przykłady działań już podejmowanych, a opisanych wyżej. Zastraszenie sędziów i upolitycznienie sądownictwa stanowi realne zagrożenie dla zachowania zasad demokratycznego państwa prawnego w Polsce.

Perspektywa państwa, w którym sędziowie bądź pochodzą z nadania politycznego, bądź są inwigilowani i zastraszani prowadzonymi z naruszeniem prawa do obrony postępowaniami dyscyplinarnymi, stanowi realne zagrożenie dla praw i wolności obywateli.

W świetle powyższych okoliczności kandydowanie do upolitycznionej Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego uważamy za niegodne sędziego i hańbiące oraz wzywamy sędziów do nieubiegania się o stanowiska w tym organie.

5. Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Okręgu Krakowskiego stanowczo protestuje przeciwko niedopuszczalnej praktyce publicznego oczerniania sędziów przez władzę wykonawczą, w szczególności poprzez prowadzenie szeroko zakrojonych kampanii medialnych w tym zakresie. Za kuriozalną uważamy mającą oszczerczy i zniesławiający charakter tzw. kampanię billboardową finansowaną z funduszy spółek Skarbu Państwa. Jej przedłużeniem jest prowadzona obecnie przez Premiera polskiego rządu Pana Mateusza Morawieckiego, w tym również za granicą, negatywna kampania medialna przeciwko sędziom (m.in. wypowiedź dla Washington Examiner opublikowana dnia 13 grudnia 2017, wypowiedzi na spotkaniu z prezydentem Macronem dnia 15 grudnia 2017 r., czy wypowiedzi i pisemne informacje przekazane dziennikarzom europejskim w Brukseli dnia 10 stycznia 2018 r.). Zwyczajnym kłamstwem jest przypisywanie polskiemu wymiarowi sprawiedliwości proweniencji „postkomunistycznej”, czy też sugerowanie, że jest on skorumpowany. W świetle pisemnej informacji z Sądu Najwyższego uzyskanej w trybie dostępu do informacji publicznej przez Stowarzyszenie Sędziów

„Themis” w okresie ostatnich 10 lat zaledwie jedna zakończona sprawa dotyczyła przewinienia dyscyplinarnego sędziego związanego z zarzutem o charakterze korupcyjnym. Natomiast jedyną będącą obecnie w toku sprawą korupcyjną dotyczącą sędziego jest sprawa byłego prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie, jednak w sprawie tej zarzut korupcji nie dotyczy sfery orzeczniczej. Opisane wyżej działania władzy wykonawczej, polegające na systemowym podważaniu autorytetu wymiaru sprawiedliwości, prowadzą do anarchizacji życia publicznego w kraju oraz obniżeniu autorytetu Polski za granicą.

6. Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Okręgu Krakowskiego wzywa kolegów sędziów do tego, żeby sądy przestały być nieme. Należy informować Forum Współpracy Sędziów, stowarzyszenia sędziowskie, organizacje pozarządowe, a także bezpośrednio media o wszystkich przypadkach naruszania niezawisłości sędziów. Takie działanie leży w interesie obywateli, gdyż zmierza do zapewnienia im prawa do rzetelnego procesu przed bezstronnym i niezawisłym sądem. Dopóki istnieją niezależne media istnieje możliwość efektywnej walki z działaniami zmierzającymi do podporządkowania sądownictwa czynnikowi politycznemu.

Stoimy na stanowisku, że aczkolwiek sędziowie nie mogą prowadzić działalności politycznej, jednak mają oni prawo, a niekiedy nawet obowiązek, zabierania głosu w debacie publicznej, w sprawach dotyczących ochrony zasad demokratycznego państwa prawnego, a w szczególności trójpodziału władzy, niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie m.in. w uchwałach Rady Konsultacyjnej Sędziów Europejskich (CCJE – opinia nr 3 z 2002 r., pkt. 34; opinia nr 18 z 2015 r. pkt. 41), w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (m.in. sprawa Baka przeciwko Węgrom, wyrok z 27 maja 2014 r., skarga nr 20261/12), a także w § 4 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów.

7. Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Okręgu Krakowskiego w pełni popiera postulaty pracowników sądownictwa o wzrost ich wynagrodzeń. Wynagrodzenia pracowników sądów i asystentów od lat pozostają na poziomie, który sprawia, że nie sposób uznać je za godziwe w rozumieniu art. 13 kodeksu pracy, co w połączeniu z ciągłym zwiększaniem wobec nich wymagań i zakresu obowiązków powoduje odchodzenie od pracy w sądzie wielu wysoko

wykwalfikowanych osób, a przez to obniżenie sprawności funkcjonowania sądownictwa.

8. Zobowiązujemy władze Sądu Okręgowego w Krakowie do przesłania niniejszych uchwał Prezydentowi RP, Marszałkom Sejmu i Senatu RP, Prezesowi Rady Ministrów, I Prezesowi Sądu Najwyższego, Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Przewodniczącemu Krajowej Rady Sądownictwa, Prezesom Sądów Apelacyjnych i Okręgowych, Przewodniczącemu Krajowej Rady Prokuratorów, Prezesom stowarzyszeń sędziowskich, Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej, Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych, Prezesowi Krajowej Rady Notarialnej, Prezesowi Krajowej Rady Komorniczej, Fundacji Helsińskiej, Fundacji Batorego, Forum Obywatelskiego Rozwoju, Fundacji Panoptykon, a także zobowiązujemy do opublikowania uchwał na stronie internetowej Sądu Okręgowego w Krakowie.

Nadto zobowiązujemy władze Sądu Okręgowego w Krakowie, a także wzywamy zarządy stowarzyszeń „Themis” i Krakowskiego Oddziału „Iustitii” do przetłumaczenia punktów nr 2, 3, 4 i 5 na język angielski, a następnie przesłania tłumaczenia wymienionych uchwał zagranicznym organizacjom, instytucjom, fundacjom, stowarzyszeniom zajmującym się monitorowaniem praworządności oraz ochroną niezależności sądów i niezawisłości sędziów, w tym w szczególności: Krajowym Radom Sądownictwa państw europejskich, Trybunałowi Strasburskiemu, Trybunałowi Luxemburskiemu, Radzie Konsultacyjnej Sędziów Europejskich (CCJE – Consultative Council of European Judges), Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ – European Networks of Councils for the Judiciary), Fundacji Sędziowie dla Sędziów (Foundation Judges for Judges), Amerykańskiej Radzie Adwokackiej (ABA – American Bar Association), Komisji Weneckiej (European Commission for Democracy through Law), Stowarzyszenia Europejskich Sędziów i Prokuratorów na Rzecz Demokracji (MEDEL), Europejskiemu Stowarzyszeniu Sędziów (EAJ – European Association of Judges), Światowej Unii Sędziów (IAJ – International Association of Judges), (ICJ – International Commission of Jurists), Międzynarodowej Komisji Prawników (ICJ – International Commission of Jurists), Radzie Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE – Council of Bars and Law Societies of Europe), Europejskiemu Stowarzyszeniu Sędziów Sądów Administracyjnych (AEAJ – Association of European Administrative Judges), Biuru Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR – The OSCE

Office for Democratic Institutions and Human Rights), Panu Nilsowi Muiżnieksowi – Komisarzowi Rady Europy ds. Praw Człowieka, Panu Diego Garcii Sayanowi – Specjalnemu Sprawozdawcy ONZ ds. Niezależności Sędziów i Prawników (Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers), Radzie Praw Człowieka ONZ (UNHRC - United Nations Human Rights Council), Amnesty International, Międzyregionalnemu Instytutowi Badania Przeszłości i Wymiaru Sprawiedliwości Narodów Zjednoczonych (UNICRI – United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute), Europejskiemu Instytutowi Prawa (ELI – European Law Institute), Instytutowi Prawa Europy Centralnej i Wschodniej (CEELI Institute – Central and East European Law Initiative), Amerykańskiej Agencji Rozwoju Międzynarodowego (USAID – United States Agency for International Development).